
Hovedutvalg for utdannings behandling av sak 5/2024 i møte den 20.02.2024:

Vedtak:

1. Innlandet, Norge og Europa står ovenfor en større omstilling de neste årene. Demografien gjør at vi må tenke nytt. Arbeidslivet er i stor endring. Det er en rask teknologiske utvikling, barnekullene blir mindre og den store etterkrigs generasjonen er på vei ut av arbeidslivet. Næringsliv og kommuner sliter med å få tak i den kompetansen de trenger. Elevene må sikres opplæring samfunnet etterspør - og på måter som gir høy gjennomføringsgrad. Skolen skal være for alle uavhengig av kompetansemål.

Når det gjøres større endringer på strukturen, så kan det få konsekvenser som må ivaretas. Vi kan få flere hybelbeboere og det kan bli utfordringer med kollektivtrafikk m.m. Slike konsekvenser må identifiseres og imøtekommes med gode tiltak.

Vi må få en kompetansepolitikk som gir bærekraft og utviklingskraft til arbeidslivet i regionene våre. Det må ses helhetlig på tilbud innenfor og mellom tilgrensende regioner. De objektive kriteriene som legges til grunn for denne saken er styrende, og helheten skal vektlegges og vurderes.

2. Framtidig skole- og tilbudsstruktur i videregående opplæring i Innlandet fylkeskommune bør utformes slik at skolene får gode rammer til å utvikle robuste fagmiljøer og skape stabilitet for elever og skolens personale over tid.

3. Prosessen som er igangsatt forventes å munne ut i et utdanningstilbud av høy kvalitet som balanserer forvaltning, mangfold og videreutvikling.

Det må skapes nye modeller som sikrer rett kompetanse til samfunnets og næringslivets behov i våre ulike regioner.

4. Hovedutvalg for utdanning slutter seg til forslag til kriteriesett som grunnlag for å utarbeide ulike alternativer til framtidig skole- og tilbudsstruktur. En skole skal forståes uavhengig av dagens organisering.

Skolene deles inn i to kategorier:

Kategori 1: Skoler som ligger i distrikt eller har færre enn 600 elever pr i dag

Kategori 2: Skoler som ligger i by eller har mer enn 600 elever pr i dag

Kriteriesett:

- Skoler i kategori 2 med ST/SF/SK må ha minst 4 paralleller
- Skoler i kategori 1 med ST/SF/SK må ha minst 2 paralleller

- Skoler i kategori 2 med yrkesfag må ha tilbud både på Vg1 og Vg2 innenfor samme utdanningsprogram på yrkesfag
- Skoler i kategori 1 med yrkesfag kan ha tilbud på Vg1 og ikke på Vg2 yrkesfag
- Alle skoler med yrkesfag må ha minst to utdanningsprogram på yrkesfag eller minst to paralleller på ett yrkesfag Saksframlegg
- Alle skoler må ha tilbud på Vg1 for å kunne ha tilbud på Vg2 innenfor samme utdanningsprogram

5. Hovedutvalg for utdanning ber fylkeskommunedirektøren vurdere innføring av en 4-årig tilbudsstruktur som hovedregel i Innlandet.

6. Hovedutvalg for utdanning støtter etableringen av en nettskole som et supplement. Blant annet for å kunne lykkes med å få på plass alternative opplæringsmodeller i samarbeid med andre aktører.

Nettundervisning forutsetter ett klassemiljø eller sosialt læringsfellesskap.

Fylkeskommunedirektøren bes i tillegg om å se på muligheter innenfor ny opplæringslov samt ta med i saken at flere fylker er gitt anledning til å fravike loven og gjennomføre forsøk.

7. Høringssak om fremtidig skole- og tilbudsstruktur legges fram for politisk behandling i Hovedutvalg for utdanning og fylkesutvalget ultimo april 2024, med høringsfrist 31.08.24. I høringssaken vil det bli lagt fram flere ulike alternativer til ny skole- og tilbudsstruktur. Forslag til alternative opplæringsmodeller blir også en del av høringen.

Høringsinstansene bes også svare på:

- Hvordan fylkeskommunen gjennom samarbeid med kommuner, regioner, næringsliv og eventuelt andre kan være samskapende om opplæring.

- Hvilke partnerskapsmodeller for de kommunale ansvarsområdene i elevtjenesten som best ivaretar elevenes behov for et skolemiljø med trivsel og sosial tilhørighet.

8. Endelig forslag til ny skole- og tilbudsstruktur legges fram for politisk behandling i fylkestinget i oktober 2024.

Behandling:

Hans Kristian Enge (Ap) fremmet slikt forslag på vegne av Ap og H:

1. Innlandet, Norge og Europa står ovenfor en større omstilling de neste årene. Demografien gjør at vi må tenke nytt. Arbeidslivet er i stor endring. Det er en rask teknologiske utvikling, barnekullene blir mindre og den store etterkrigs generasjonen er på vei ut av arbeidslivet. Næringsliv og kommuner sliter med å få tak i den kompetansen de trenger. Elevene må

sikres opplæring samfunnet etterspør - og på måter som gir høy gjennomføringsgrad. Skolen skal være for alle uavhengig av kompetansemål.

Når det gjøres større endringer på strukturen, så kan det få konsekvenser som må ivaretas.

Vi kan få flere hybelbeboere og det kan bli utfordringer med kollektivtrafikk m.m. Slike konsekvenser må identifiseres og imøtekommes med gode tiltak.

Vi må få en kompetansepolitikk som gir bærekraft og utviklingskraft til arbeidslivet i regionene våre. Det må ses helhetlig på tilbud innenfor og mellom tilgrensende regioner. De objektive kriteriene som legges til grunn for denne saken er styrende, og helheten skal vektlegges og vurderes.

2. Framtidig skole- og tilbudsstruktur i videregående opplæring i Innlandet fylkeskommune bør utformes slik at skolene får gode rammer til å utvikle robuste fagmiljøer og skape stabilitet for elever og skolens personale over tid.

3. Prosessen som er igangsatt forventes å munne ut i et utdanningstilbud av høy kvalitet som balanserer forvaltning, mangfold og videreutvikling.

Det må skapes nye modeller som sikrer rett kompetanse til samfunnets og næringslivets behov i våre ulike regioner.

4. Hovedutvalg for utdanning slutter seg til forslag til kriteriesett som grunnlag for å utarbeide ulike alternativer til framtidig skole- og tilbudsstruktur. En skole skal forstås uavhengig av dagens organisering.

Skolene deles inn i to kategorier:

Kategori 1: Skoler som ligger i distrikt eller har færre enn 600 elever pr i dag

Kategori 2: Skoler som ligger i by eller har mer enn 600 elever pr i dag

Kriteriesett:

- Skoler i kategori 2 med ST/SF/SK må ha minst 4 paralleller
- Skoler i kategori 1 med ST/SF/SK må ha minst 2 paralleller
- Skoler i kategori 2 med yrkesfag må ha tilbud både på Vg1 og Vg2 innenfor samme utdanningsprogram på yrkesfag
- Skoler i kategori 1 med yrkesfag kan ha tilbud på Vg1 og ikke på Vg2 yrkesfag
- Alle skoler med yrkesfag må ha minst to utdanningsprogram på yrkesfag eller minst to paralleller på ett yrkesfag Saksframlegg
- Alle skoler må ha tilbud på Vg1 for å kunne ha tilbud på Vg2 innenfor samme utdanningsprogram

5. Hovedutvalg for utdanning ber fylkeskommunedirektøren vurdere innføring av en 4-årig tilbudsstruktur som hovedregel i Innlandet.

6. Hovedutvalg for utdanning støtter etableringen av en nettskole som et supplement. Blant annet for å kunne lykkes med å få på plass alternative opplæringsmodeller i samarbeid med andre aktører.

Nettundervisning forutsetter ett klassemiljø eller sosialt læringsfellesskap.

Fylkeskommunedirektøren bes i tillegg om å se på muligheter innenfor ny opplæringslov samt ta med i saken at flere fylker er gitt anledning til å fravike loven og gjennomføre forsøk.

7. Høringssak om fremtidig skole- og tilbudsstruktur legges fram for politisk behandling i Hovedutvalg for utdanning og fylkesutvalget ultimo april 2024, med høringsfrist 31.08.24. I høringssaken vil det bli lagt fram flere ulike alternativer til ny skole- og tilbudsstruktur. Forslag til alternative opplæringsmodeller blir også en del av høringen.

Høringsinstansene bes også svare på:

- Hvordan fylkeskommunen gjennom samarbeid med kommuner, regioner, næringsliv og eventuelt andre kan være samskapende om opplæring.

- Hvilke partnerskapsmodeller for de kommunale ansvarsområdene i elevtjenesten som best ivaretar elevenes behov for et skolemiljø med trivsel og sosial tilhørighet.

8. Endelig forslag til ny skole- og tilbudsstruktur legges fram for politisk behandling i fylkestinget i oktober 2024.

Bergljot Oldre (Sp) fremmet slikt forslag på vegne av Sp:

Punkt 1

Framtidig skole- og tilbudsstruktur i videregående opplæring i Innlandet fylkeskommune bør utformes slik at elevene får et utdanningstilbud som sikrer både eleven, kommunene og næringslivet den kompetansen som samfunnet trenger på en fleksibel og praktisk måte. Skolene må sikres gode rammer for å møte framtidens behov for kompetanse med fagmiljøer og stabilitet for både lærere og elever og gi elevene et tilbud nærest mulig der de bor.

Punkt 2

Skole- og tilbudsstrukturen må ivareta det kompetansebehovet den enkelte region har i størst mulig grad gjennom et godt samarbeid mellom de ulike skolene og fleksible løsninger til det beste for at elevene skal gjennomføre.

Punkt 3

Hovedutvalg for utdanning mener at man må se på hvordan den enkelte skole møter utfordringene i dag og legge søkertall og reiseavstander til den enkelte skole til grunn for å utarbeide ulike alternativer til framtidig skole- og tilbudsstruktur. I et så stort fylke som Innlandet, vil det alltid være elever som må pendle eller bo på hybel, men det skal være et mål at færrest mulig trenger det. Gratisprinsippet skal ligge til grunn.

Punkt 4

Hovedutvalg for utdanning støtter opprettelsen av en egen nettskole for videregående

opplæring i Innlandet og ber fylkeskommunedirektøren jobbe videre med å utrede dette. Dette som et supplement til undervisning og ikke til erstatning for fysisk tilstedeværelse.

Tillegg punkt 3 - subsidiært

Kriteriesettene i kategori 1 kan fravikes for å ivareta viktige kompetansebehov i en region og for å hensynta lokalsamfunn og store reiseavstander.

Innledning i vedtaket

For fylkeskommunen er de videregående skolene en viktig arena for å utvikle hele Innlandet. For å møte både demografiske, sosiale og økonomiske utfordringer er de videregående skolene en viktig arena for utvikling av kompetanse og for å bygge gode lokalsamfunn. Det er viktig med tett dialog mellom de videregående skolene og nærmiljøet og næringslivet for å hele tiden utvikle seg etter behovet for arbeidskraft og karrieremuligheter for elevene etter fullført utdanning.

Nasjonale forventninger til kommunal- og regional planlegging 2023-2027, er tydelige på at det skal legges til rette for bosetting, næringsutvikling og et godt tjenestetilbud i bygd og by i hele landet. Det er poengterte at det er spesielt viktig å sikre at det blir lagt til rette for vekst og utvikling i områder med svak eller negativ utvikling i folketallet. Det pekes på at gode lokalsamfunn er grunnsteiner i en bærekraftig utvikling, og det er viktig å motvirke sentralisering som svekker lokale tjenester og tilbud.

Dette må legges til grunn for den videre prosessen med tilbuds- og skolestruktur i Innlandet.

Nytt punkt

Hovedutvalg for utdanning etterlyser en oversikt over næringslivets behov for kompetanse i den enkelte region satt opp mot den tilbudsstrukturen regionen har i dag og vil be om å få framlagt det i neste møte.

Nytt punkt

Hovedutvalg for utdanning etterlyser sammenlignbare tall for oppfylingsgrad med andre fylker for skoleåret 2023-2024 og vil be om å få det framlagt i neste møte.

Tillegg punkt 3 - subsidiært

Vg3 påbygg skal ses på som en ST/SF/SK parallell

Subsidiært nytt tilleggspunkt

Dersom det gjøres større endringer i skolestrukturen, må nye investeringsbehov og kostnader synliggjøres og det må legges frem en konsekvensanalyse både når det gjelder skolesteder, eventuelle hybelhus og økende skoleskysutgifter.

Votering:

Forslag pkt. 1 fremmet av Oldre (Sp) ble satt opp mot fylkeskommunedirektørens innstilling. Forslag fremmet av Oldre falt med 3 stemmer avgitt av 2Sp, 1R mot 10 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1FrP, 1V.

Forslag pkt. 2 fremmet av Oldre (Sp) ble satt opp mot fylkeskommunedirektørens innstilling. Forslag fremmet av Oldre falt med 3 stemmer avgitt av 2Sp, 1R mot 10 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1FrP, 1V.

Forslag pkt. 3 fremmet av Oldre (Sp) ble satt opp mot fylkeskommunedirektørens innstilling. Forslag fremmet av Oldre falt med 3 stemmer avgitt av 2Sp, 1R mot 10 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1FrP, 1V.

Forslag pkt. 4 fremmet av Oldre (Sp) ble satt opp mot fylkeskommunedirektørens innstilling. Forslag fremmet av Oldre falt med 4 stemmer avgitt av 2Sp, 1FrP, 1V mot 10 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1R.

Det ble votert alternativt over forslag fremmet av Enge (AP) og fylkeskommunedirektørens innstilling. Forslag fremmet av Enge (Ap) ble vedtatt med 10 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1FrP, 1V.

Fylkeskommunedirektørens innstilling fikk 3 stemmer avgitt av 2Sp, 1R.

Forslag fremmet av Oldre (Sp) Tillegg punkt 3 - subsidiært (Kriteriesettene i kategori 1) falt med 3 stemmer avgitt av 2Sp, 1R mot 10 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1FrP, 1V.

Forslag fremmet av Oldre (Sp) Tillegg punkt 3 - subsidiært falt med 4 stemme avgitt av 2Sp, 1R, 1V mot 9 stemmer avgitt av 5Ap, 3H, 1FrP.

Forslag fremmet av Oldre (Sp) Subsidiært nytt tilleggspunkt falt med 5 stemme avgitt av 2Sp, 1R, 1 Frp, 1V mot 8 stemmer avgitt av 5Ap, 3H.

Forslagene fra Oldre (Sp) til innledning i vedtaket og til 2 nye punkt ble ikke opprettholdt av forslagstiller til avstemning, og ble ikke tatt opp til votering.
